

For å trygge forbrukarane, realisere verdiskapingspotensialet i sjømatnæringa og styrkje marknadstilgangen for norsk sjømat er det nødvendig at fiskevelferd, fiskehelse, mattryggleik og matkvalitet er av høg standard. God fiskehelse gir grunnlag for lønnsam produksjon. Når det gjeld tap for dei enkelte sjukdommane i norsk akvakultur, har ein så langt ikkje hatt eit godt og einskapleg nasjonalt opplegg for å framskaffe tal og data, eller berekningsmodellar for tap. Det er i denne samanhengen eit særskilt problem at det ikkje finst system for rapportering av sjukdom anna enn den melde- og rapporteringsplikta som gjeld for alvorlege smittsame sjukdommar. Utvikling av eit generelt meldeverktøy for fiskesjukdom er ei utfordring, jf. kap. 1023 i St.prp. nr. 1 (2006-2007) frå Fiskeri- og kystdepartementet.

Det er auka merksemd kring framandstoff i sjømat og helsekonsekvensane av dette. Det blir stilt stadig strengare krav, både frå styresmakter i andre land og forbrukarar, til dokumentasjon av innhald av ulike, potensielt skadelege stoff i sjømat. Eit døme på at dette er viktig er Russlands-saka. Det er behov for auka dokumentasjon om innhaldet av framandstoff i norsk sjømat slik at ein kan dokumentere dei fakta som ligg føre. Det er sær viktig at desse funna blir kommunisert i internasjonale fora for å sikre norsk sjømat tilgang til dei viktige marknadene. Risikovurderingar som er basert på vitskapeleg dokumentasjon, er viktige for regelverksutviklinga på området.

I St.meld. nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge tek regjeringa opp både mattryggleik og tiltak for å nå det matpolitiske målet om eit sunt kosthald som grunnlag for god folkehelse. Dette målet skal følgjast opp gjennom ein ny handlingsplan for kosthald i befolkninga. Som ei oppfølging av meldinga skal det vurderast å setje i gang arbeid med ein ny plan for mat og smittevern.

Ernæringsarbeidet blir nærmare omtalt i budsjettframlegget for Helse- og omsorgsdepartementet, jf. kap. 719 og kap. 720. Mattilsynet er ein viktig aktør i ernæringsarbeidet m.a. gjennom utvikling av regelverk om merking, og som ein lokal samarbeidspartnar i ernæringsarbeidet.

Budsjettframlegget er sentralt for arbeidet knytt til regjeringa sitt matpolitiske mål om å ha dialog med forbrukarane og å ta omsyn til forbrukarane sine interesser. Departementa vurderer korleis ein vidare skal organisere arbeidet for å styrkje målet om dialog og omsyn til forbrukarane sine interesser. Mellom anna vurderer departementa oppfølging av ein rapport frå Statskonsult med evaluering av forbrukarpanela.

Når det gjeld genmodifiserte organismar (GMO), ønskjer regjeringa å føre ein restriktiv politikk som òg sikrar valfridom. Området er ein del av EØS-avtala og blir forvalta av fleire departement. Styresmaktene på matområdet spelar derfor ei aktiv rolle i EU sine organ og i globale fora som Codex Alimentarius Commission og Cartagena-protokollen. Aukande innblanding av genmodifisert materiale i mat, fôr og innsatsvarer er ei utfordring for forvaltninga av området. Det norske regelverket inneheld krav til godkjenning og merking av aromastoff, tilsetningsstoff og fôrvarer i tillegg til matvarer. Krava er harmonisert med EU sitt regelverk ved nasjonal gjennomføring i påvente av innlemming av regelverket i EØS-avtala. Styresmaktene har med dette sørgja for større produkttryggleik, samt at forbrukarane, primærnæringane og prosessindustrien får betre informasjon om innhald av genmodifisert materiale i slike produkt. Alle produkt skal vere godkjende før omsetnad. Mattilsynet vil utarbeide rettleingsmateriale og retningslinjer til hjelp for aktørane.

Det er for tida ein diskusjon i EU om grenseverdiar for foreining med GMO i konvensjonelt og økologisk dyrka såfrø før det blir krav om særskilt merking. Ein vil frå norsk side arbeide for at grenseverdien for merkeplikt ved utilsikta innblanding av GMO skal settast til null for å sikre tilgang til GMO-frie såvarer.

Arbeidet med å følgje opp St.meld. nr. 12 (2002-2003) Om dyrehold og dyrevelferd må førast vidare. Forbrukarane syner aukande interesse for husdyrhold og husdyrproduksjon. Det er fokus på korleis dyra har hatt det på garden, under transport og på slakteriet. Når det gjeld hald, transport og slaktning av fisk, må det takast etiske omsyn ut frå dei særskilte tilhøva som gjeld for fisk. Det er viktig at det nyttast norsk kompetanse i det pågåande internasjonale arbeidet for auka fiskevelferd i regi av Europarådet, EU og OIE. Ein tek i samarbeid med Fiskeri- og kystdepartementet sikte på å etablere ein nasjonal plattform for alternativ til bruk av dyr i forsøk.

Det vil i 2007 bli lagt vekt på å følgje opp effektiveringsføresetnadene som blei lagt for matforvaltningsreforma. Ein vil i den samanhengen vurdere kva for tiltak som må gjennomførast for at Mattilsynet skal få meir kostnadseffektiv drift på sikt og auke organisasjonen sin evne til å handtere krevjande hendingar. Eit nødvendig tiltak er å redusere den samla bemanninga. Dette vil òg gi større budsjettmessig handlefridom til å møte hendingar som krev særleg innsats, sjå nærmare omtale i kap. 1115.